

trots!

IN DE
Achterhoek

Informatie, persoonlijke verhalen en tips over
en voor LHBTI+ in Oost Gelre en Winterswijk

Trots in de Achterhoek!

Winterswijk en Oost Gelre Regenbooggemeente

We zijn niet alleen trots OP de Achterhoek maar zijn ook Trots IN de Achterhoek. In dit magazine tonen we onze Regenboogtrots. Hoe diverse inwoners, of ze nu vrouw, man, hen of iets anders zijn, hun leven in de Achterhoek vormgeven.

Als wethouders van de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk zijn we er hartstikke trots op dat we nu Regenbooggemeente zijn! Samen met een grote groep enthousiaste inwoners hebben we gewerkt aan het zichtbaar maken van inwoners met een LHBTI+ achtergrond. Samen hebben we ook dit magazine gemaakt, de eerste Regenboogzebrapaden tot in de kleine kernen aangelegd en regelmatig voor extra aandacht in de media gezorgd.

We zijn er trots op hoe bedrijven zich inzetten om diversiteit op de werkvloer ook daadwerkelijk door te voeren. We geven tips hoe ook jouw bedrijf daarmee aan de slag kan gaan. We laten zien hoe corsoclubs de regenboogkleuren van hun wagens laten spatten. En we vertellen natuurlijk het verhaal van de Regenboog-Achterhoekvlag.

We zijn er trots op dat basisscholen en middelbare scholen in onze gemeente elkaar weten te vinden. Dat leerlingen met een LHBTI+ achtergrond ook Trotse leerlingen kunnen zijn op hun school. Dat ouderenorganisaties zeggen: wij hebben op dit punt nog wat te doen maar we pakken deze handschoen op. Elke oudere, met welke geaardheid ook, moet zich bij ons welkom voelen en zichzelf kunnen zijn.

Regenbooggemeente zijn doen we met elkaar. Lees het magazine, laat je inspireren en ga met de tips aan de slag. Samen zorgen we ervoor dat er ook binnen jouw club, school, straat of bedrijf geen drempels zijn om jezelf te kunnen zijn.

**Met trotse groet,
Jos Hoenderboom, wethouder Oost Gelre
Elvira Schepers, wethouder Winterswijk**

Ontwerp:

Evelien Nijenhuis

Artikelen:

Michiel Wopereis,
Cas Maarse,
Thessa Banning,
Hedwig Meijer,
Chris Rougoor,
Sjany de Graaf,
mevrouw Kaal,
Sander Damen,
Alles Komt Goed BV.

Foto's:

Michiel Wopereis,
Jurgen Pillen,
Sander Damen,
BINX,
Alles Komt Goed BV,
Anja Onstenk,
Bas Wekking,
Jesse Beerten,
Janus van der Eijnden,
Communicatie gemeente Oost Gelre,
Communicatie gemeente Winterswijk.

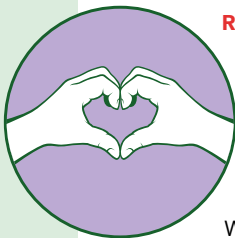
Foto's bij interviews:

privécollectie van de geïnterviewde.
Foto Lou Ritzen: Janus van der Eijnden

De redactie heeft geprobeerd voor deze publicatie alle fotografen te achterhalen. Mocht u desondanks een foto van u tegenkomen waarvan u niet op de hoogte was, neem dan contact op via C.devries@oostgelre.nl.

Wat is een Regenbooggemeente?

Een Regenbooggemeente is een gemeente die actief beleid ontwikkelt voor de acceptatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuele, transgender, en interseksuele personen (LHBTI+’ers). Een gemeente die zich ook daadwerkelijk inzet voor de acceptatie, emancipatie, en veiligheid van LHBTI+’ers in hun gemeente.

Regenbooggemeente Oost Gelre en Winterswijk

Bewoners uit de LHBTI+ gemeenschap vroegen zich af of een gemeente nog iets meer deed dan af en toe de regenboogvlag ophangen; politici in Oost Gelre en Winterswijk wilden meer aandacht voor diversiteit. Dat was het begin van ‘Op weg naar een Regenbooggemeente’. De gemeenten Winterswijk en Oost Gelre zochten elkaar op en brachten een grote groep actieve inwoners bijeen.

Wat is er al, en wat kunnen we nog meer doen?

Samen is gekeken wat er allemaal gebeurt voor en door de LHBTI+ gemeenschap. En wat we nog meer kunnen doen. En dat van jong tot oud. Basis- en middelbare scholen denken bijvoorbeeld mee over hoe te zorgen voor een inclusieve school waar ook leerlingen met een LHBTI+ achtergrond zichzelf kunnen zijn. Ouderen helpen ouderenorganisaties ook daar aandacht voor een veilig klimaat te creëren.

Thema ‘Zichtbaarheid’

Samen koos onze groep actieve inwoners ‘Zichtbaarheid’ als het centrale thema: Zichtbaar zijn en trots in de Achterhoek kunnen zijn als Achterhoeker met een LHBTI+ achtergrond. Samen maakten zij dit magazine. Het magazine laat trotse Achterhoekers zien. Laat zien hoe inwoners, bedrijven, verenigingen en scholen bezig zijn om samen die Regenbooggemeente Winterswijk en Oost Gelre vorm te geven.

Michiel Wopereis, namens de Klankbordgroep
Carry de Vries, namens de gemeente Oost Gelre
Nicole Rouwmaat, namens de gemeente Winterswijk

25

8

26

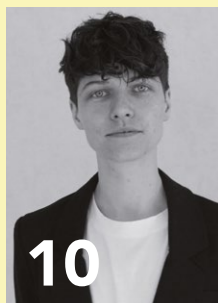
14

28

13

10

3 | VOORWOORD

4 | Wat is een Regenbooggemeente?

6 | HANNEKE & CINDY
Een lesbisch gezin is niets bijzonders

7 | LHBTI+ woordenboek

8 | Diversiteit op de bouw, 'hoe gekleurder, hoe mooier!'

10 | THESSA BANNING
"Gender is meer dan een tweedeling man of vrouw"

11 | TIPS Ruimte geven aan diversiteit en gendergelijkheid.

13 | Zwarte Cross, mi-j te inclusief!

14 | De Regenboogvlag

15 | Dé Achterhoekse Regenboogvlag

16 | TIPS Roze boekentips (12-18 jaar)

18 | OLEG POLYAKOV
Oleg kon niet langer in Rusland blijven

19 | Anonieme brief van een leerling voor de docent en leerkracht

20 | TIPS Tien Taaltips voor uw organisatie

21 | TIPS LHBTI+ serie- en filmtips!

23 | Regenboogcorso, diversiteit en inclusie als thema voor een bloemenwagen

25 | LOU RITZEN
"Alleenstaande homoseksuelen 50+'ers vaak eenzaam"

26 | Op weg naar de Regenbooggemeente: 20 jaar 'homohuwelijk'

28 | HEDWIG MEIJER
Dankzij Hedwig Meijer hangt in alle lokalen van basisschool St. Willibrordus de regenboogvlag

29 | TIPS Prentenboeken met een roze randje

30 | Belangrijke Regenboog-informatie

31 | Themadagen, wapperkalender

31 | Kortingsbon Achterhoekse Regenboogvlag

Een lesbisch gezin is niets bijzonders

Hanneke ontmoette haar echtgenote Cindy tijdens Dweilorkestendag in Groenlo. „De vonk sloeg over, maar we waren er op dat moment niet klaar voor,” vertelt Hanneke. „Later ontmoetten we elkaar opnieuw, kregen een relatie en trouwden. Nu zijn we mama’s van twee kinderen.”

Het stel dat in Groenlo woont, wil met name benadrukken dat je leven er niet anders uit hoeft te zien als je homoseksueel bent. „Wij vinden onze situatie niet bijzonder,” vertelt Hanneke. „Onze omgeving vindt het normaal, onze kinderen vinden het normaal. Nichtjes, neefjes en vriendjes en vriendinnetjes vinden het ook niet gek dat onze kinderen twee

mama’s hebben. Wij voelen ons niet anders dan anderen en doen dezelfde dingen als andere gezinnen. We willen jonge lesbische vrouwen in de Achterhoek laten zien dat ze niet alleen zijn en dat ook zij een gezin kunnen vormen.”

Positieve discriminatie

Hanneke en Cindy voelen zich volledig geaccepteerd in Groenlo. „We hebben nog nooit negatieve opmerkingen gehad,” aldus Hanneke. „Wij zijn ook heel open en geven op alle vragen antwoord. Ik heb zelfs de indruk dat mensen het wel interessant vinden zo’n lesbisch gezin. Als we al gediscrimineerd worden, dan is het positieve discriminatie.”

LHBTI+ woordenboek

Tegenwoordig blijft het al lang niet meer bij de 4 letters L, H, B, T en I. Daarom hebben we een overzicht gemaakt met de meest voorkomende termen in de regenbooggemeenschap. Hieronder vind je de uitleg van deze en bijbehorende termen.

► **Lesbisch:** een vrouw die zich seksueel aangetrokken voelt tot vrouwen. *1,4%-2,4% van de Nederlandse vrouwen identificeert zichzelf als lesbisch.*

► **Homo:** een man die zich seksueel aangetrokken voelt tot mannen. *2,6%-3,2% van de Nederlandse mannen identificeert zichzelf als homo*

► **Biseksualiteit:** Mensen die zich aangetrokken voelen, seksueel en/of romantisch, tot zowel mannen als vrouwen. *2,6% van de Nederlandse mensen identificeert zichzelf als biseksueel*

► **Transgender:** een persoon met een andere genderidentiteit dan bij de geboorte is toegewezen. *3,9% van de Nederlandse bevolking identificeert zich niet met het geslacht dat geregistreerd is bij de geboorte*

► **Queer:** zowel een paraplueterm voor de LHBT-QI-gemeenschap als een term om een persoonlijke identiteit aan te duiden. *11,5% van de Nederlandse bevolking behoort tot de Queer community.*

► **Intersekse:** Mensen die niet biologisch overeenkomen met de man/vrouw norm. *1,1% van de Nederlandse bevolking valt onder de definitie van intersekse*

► **Aseksueel:** een persoon die zich zelden tot niet seksueel aangetrokken voelt tot een ander persoon. *ongeveer 1% van de Nederlandse bevolking is aseksueel*

► **Panseksueel:** een persoon die zich aangetrokken voelt tot een ander persoon, ongeacht geslacht of gender.

► **Dragqueen/ Dragking:** een persoon die zich verkleedt als (vaak) het tegenovergestelde geslacht. Drag is een vorm van kunst en entertainment, deze personen verkleden zich dus niet dagelijks als dragqueen of dragking.

► **Polyamorie:** een levenswijze waarin men openstaat voor het gelijktijdig hebben van meer dan één liefdesrelatie met medeweten en instemming van alle betrokkenen.

► **Non-binair:** een persoon die zich geen man als vrouw voelt, of zich zowel man als vrouw voelt.

► **Cisgender:** een persoon die is geboren met de geslachtskenmerken die overeenkomen met zijn/haar genderidentiteit.

► **Genderfluid:** personen die wisselen van genderexpressie noemen zichzelf genderfluïde.

► **Gender-expressie:** Dit is hoe je je laat zien aan de buitenkant, je uiterlijk. Dit kan meer naar de vrouwelijke of mannelijke kant zijn, maar ook ertussenin zitten. Dit zegt niks over wat je van binnen voelt.

► **Gender-identiteit:** zegt iets over hoe je je van binnen voelt, man, vrouw of non-binair. Dit zegt niks over hoe je geboren bent of jezelf uit, maar alleen over hoe je jezelf voelt.

► **Sekse:** zegt iets over je biologische geslacht. Dit kan zijn met mannelijke kenmerken, vrouwelijke kenmerken of kenmerken van beide geslachten.

Diversiteit op de bouw, 'hoe gekleurder, hoe mooier!'

door Michiel Wopereis

Een Regenbooggemeente zet zich actief in voor zichtbaarheid, emancipatie en inclusie van LHBTIQ-ers. Vanuit de klankbordgroep waren wij nieuwsgierig in hoeverre daar aandacht voor is binnen Oost Gelre en Winterswijk. Houden mensen zich hiermee bezig? Leeft dit bij organisaties of bedrijven? Vindt men dit belangrijk? Verrassend genoeg bracht mij dit bij een bijzonder integraal bouw-installatiebedrijf in Groenlo: BINX Smartility, waar diversiteit en inclusie de normaalste zaak van de wereld is.

Via Google kwam ik al snel op de website van het bedrijf. Als eerste viel mij de opvallende roze kleur op die het bedrijf gebruikt in zijn huisstijl. Ik maakte snel een afspraak en voor ik het wist stond ik tot mijn knieën in de hilarische roze ballenbak van het bedrijf. Ik sprak met Leonie Meuwzen (directeur klant en markt) en Nick Hulsinck (assistent uitvoerder elektra) over de visie van BINX Smartility en hoe dit terug te zien is op de werkvloer.

Leonie vertelt mij over de roze kleur van de helm. "De roze kleur straalt een bepaalde zachtheid uit. Iets wat we goed kunnen gebruiken in de bouw-wereld. Die harde mannenwereld mag wel wat zachter, feminiene, wat menselijker. Dat doen wij bij ons bedrijf. Op de bouw dragen wij roze helmen, zo combineren we zichtbaarheid met veiligheid."

Die zichtbaarheid heeft een dubbele betekenis. De werknemers zijn letterlijk zichtbaar op de bouw. Maar daarnaast dragen ze met de roze helm ook een ander soort zichtbaarheid uit: een boodschap van acceptatie van diversiteit. Als ik aan Niek vraag of hij het niet raar vindt om met een roze helm rond te lopen, antwoordt hij: "Ik vind het een mooi gebaar, een mooie kleur en we zijn op die manier onderscheidend, vernieuwend en een beetje tegendraads, niet 1 van de 24! Dat vind ik mooi."

Ik leer dat BINX Smartility een multidisciplinaire benadering heeft bij projecten die ze creëren en dat hun medewerkers heel divers zijn. "Wij bieden meerdere oplossingen binnen projecten, daarvoor hebben we veel invalshoeken nodig. Een gemengd team met mensen van verschillende specialismes, achtergronden of geardheden

kan ons dit bieden. Door diversiteit binnen de organisatie haal je er echt uit wat er in zit!", aldus Leonie.

Nieuwsgierig vraag ik aan Niek hoe hij het vindt om met een diversiteit aan mensen samen te werken. "Samenwerken met een LHBTIQ-er spreekt mij gewoon aan, zij denken soms verrassend anders, durven keuzes te maken en weten daar mensen makkelijk in mee te nemen." Ik vind het geweldig om te horen dat BINX werknemers echt in hun kracht zet en zo gebruik maakt van hun talenten.

Tot slot vraag ik aan Leonie en Nick of zij nog tips hebben voor bedrijven en organisaties: "Sta open voor diversiteit, laat zien wie je bent, het maakt

niet uit of je een man of vrouw, junior of senior of LHBTI+ -er bent. Kijk naar elkaar met open blik, leer van elkaar en kijk naar elkaars kwaliteiten en maak daar gebruik van, daar word je als bedrijf sterker van. Hoe gekleurder, hoe mooier!"

"Door diversiteit binnen de organisatie haal je er echt uit wat er in zit!"

Blij en verrast verlaat ik het bedrijfspand aan de Bolwerk 2 in Groenlo. Maar ondertussen bekruipt mij een laatste gedachte: 'Pas als de visie van bedrijven zoals BINX Smartility niet meer bijzonder is, dan is onze missie pas echt geslaagd!'

"Gender is meer dan een tweedeling man of vrouw"

De achtentwintigjarige Thessa Banning uit Zieuwent is geen man of vrouw. „Na een jeugd vol vraagtekens over mijn gender, ben ik tot de conclusie gekomen dat ik non-binair ben,” vertelt Thessa. „Non-binair zijn begint meer geaccepteerd te worden, maar ik blijf het belangrijk vinden dat non-binaire mensen meer zichtbaarheid krijgen. Gender is veel complexer dan alleen man of vrouw.”

Gender wordt vooral door anderen opgelegd, vindt Thessa: „Ik werd gezien als meisje, maar voelde me niet zo en deed veel jongensachtige dingen. Toen ik heel jong was, stond ik helemaal niet stil bij gender. Vanaf de middelbare school begon ik me wel vragen

te stellen. ‘Ben ik een stoere lesbische meid?’, ‘Of ben ik een transgender jongen’ ... Ik kende geen andere optie.”

Nuchter

Thessa heeft een heel nuchter karakter en maakte zich niet druk: “Ik was gewoon mezelf, zag me niet als jongen of meisje.” Toen er meer informatie over non-binair zijn kwam, constateerde Thessa dat dat bij hen paste. Hen weet dat er in de Achterhoek meer mensen non-binair zijn. „Ik merk dat het steeds meer geaccepteerd wordt,” aldus Thessa. „Onze zichtbaarheid helpt het besef te vergroten dat gender meer omvat dan alleen man of vrouw.”

Ruimte geven aan diversiteit en gendergelijkheid

Vijf tips voor uw organisatie!

Hoe kun je als bedrijf of non-profit organisatie met de tijd meegaan en zelf ruimte geven aan diversiteit en gendergelijkheid? De Alliantie Genderdiversiteit geeft vijf praktische tips voor bedrijven, gezondheids- of welzijnsinstellingen, vrijwilligersorganisaties, scholen of (lokale) overheden, dus ook voor úw organisatie.

Het denken over 'mannelijkheid' en 'vrouwelijkheid' is volop in beweging. Steeds vaker komen mensen op televisie die niet in het hokje 'man' of 'vrouw' passen maar die er een beetje tussenin zitten of geen van beide zijn. Ook acties voor gelijke rechten van vrouwen, zoals de 'Women's March' en #MeToo, krijgen veel media-aandacht. We geven vijf tips hoe uw organisatie meer ruimte kan geven aan diversiteit en gendergelijkheid.

Alliantie Genderdiversiteit

De Alliantie Genderdiversiteit is een samenwerkingsverband van bijna 20 organisaties, dat gendernormen wil beïnvloeden en meer ruimte, meer flexibiliteit en meer diversiteit in gender wil creëren. Ook wil de alliantie zorgen voor meer gelijkheid tussen mensen ongeacht hun sekse en gender.

● Tip 1: Label voorwerpen niet met gender en vermijd het woord genderneutraal

Hang aan een roze jurkje geen label dat het voor een meisje bedoeld is of geef niet aan dat een gereedschapskist voor mannen is! Dat is verspilde moeite. Roze jurken worden toch wel door meisjes gedragen. Maar soms zijn er ook jongens die zo'n jurk leuk vinden. En dat is toch ook prima? Labels weglaten is dus wel zo prettig. Zo maak je als organisatie duidelijk dat iedereen mag zijn wie die is.

Vermijd daarbij de term 'genderneutraal', want

bij die term denken veel mensen dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes er hetzelfde uit moeten zien. Natuurlijk is dat niet de bedoeling. Het gaat om diversiteit - tussen de genders én binnen de genders. Want geen enkele man is precies gelijk aan een andere man en voor vrouwen geldt hetzelfde. Mocht je toch een term willen gebruiken, kies dan voor 'genderdivers' of 'gender-inclusief' want daarmee geef je aan dat er meer kan en mag dan in twee hokjes denken.

● Tip 2: Trek achterstelling op gender gelijk

Als op een plein, in een winkel of op een kantoor wel urinoirs zijn maar geen 'zit-wc's' hebben met name vrouwen het nakijken. Hetzelfde geldt voor kersverse vaders (en niet-biologische moeders) die geen verlof krijgen na de geboorte van hun kind ('vaders moeten langer verlof krijgen'). Ruimte maken voor genderdiversiteit, betekent oog hebben voor verschil en ongelijkheid vanwege de hokjes 'man' en 'vrouw' en dit proberen weg te nemen.

Ongelijkheid kan ontstaan zijn zonder dat dit de bedoeling was. Bijvoorbeeld als binnen een organisatie vrouwen voor hetzelfde werk minder betaald krijgen dan mannen. Werkt binnen een grote organisatie geen enkele transgender? Mogelijk is onbewust sprake van ongelijke behandeling. Hoe kun je dat recht zetten? Committeer je als organisatie aan gelijke behandeling en draag dit openlijk uit. Zet vervolgens concrete stappen. Geef bijvoorbeeld

trainingen aan HRM en management over (bewustwording van) stereotypen en het aanpassen van instrumenten voor werving, selectie en promotie binnen de organisatie. Want diversiteit en gelijke behandeling krijgen pas echt de ruimte als niemand wordt achtergesteld.

● Tip 3: Laat de diversiteit in gender zien

De manier waarop we denken over 'mannelijkheid' en 'vrouwelijkheid' gebeurt grotendeels automatisch. Zie je iemand met lang haar, dan denk je vaak onbewust dat het een vrouw is. Wil je als organisatie stereotiepe beeldvorming helpen veranderen? Laat dan diverse beelden zien en herhaal deze frequent op je website, in je folders of je magazines. Door een range aan foto's en plaatjes te gebruiken, weerspiegelt je organisatie de diversiteit in de samenleving. Laat als sportclub of welzijn-organisatie die sport stimuleert ook voetballende meisjes zien of turnende jongens. En heb je een magazine over jonge ouders? Laat dan ook papa's met hun kinderen zien.

● Tip 4: Niet de jongens versus de meisjes

Uit onderzoeken blijkt dat wanneer je mensen willekeurig verdeelt in bijvoorbeeld een rode en een groene groep, zij al gauw vooroordelen krijgen over de andere groep. Al behandel je beide groepen gelijk, de indeling in twee groepen maakt dat mensen niet meer ontspannen omgaan met leden van de andere groep. Zij beschouwen dan bepaald gedrag als 'typisch groen' en dit versterkt stereotiepe beelden.

In het kinderprogramma Checkpoint moeten twee meisjes en twee jongens opdrachten doen en de conclusie is dan vaak zoets als 'jongens kunnen beter met stress omgaan' of 'meisjes kunnen minder goed vuur blussen'. Maar op die manier worden stereotypen versterkt.

Laat kinderen daarom geen spel spelen als 'de jongens tegen de meisjes'. Of splits op een teamuitje collega's niet in een mannen- en een vrouwengroep. Net zoals je mensen liever niet indeelt op huidskleur of afkomst, zo is indelen op sekse ook geen goed idee. En wil je dan toch een competitie, deel groepen dan willekeurig in bijvoorbeeld door ieder kind of elke collega een nummer te geven en bij het volgende spel de groepen weer opnieuw in te delen.

● Tip 5: Maak systemen en formulieren gender-inclusief

Op veel (digitale) formulieren is het verplicht om je geslacht in te vullen. Maar eigenlijk is dat slechts in weinig situaties relevant. Laat dit daarom gewoon weg. Mochten de systemen dat niet toelaten dan heb je nog een andere optie. Vraag bijvoorbeeld hoe mensen zelf graag worden aangesproken. Met 'geachte mevrouw', 'geachte meneer' of bijvoorbeeld met 'beste (voornaam)'? Een deel van de mensen kiest waarschijnlijk voor het laatste: omdat ze hun gender niet willen vermelden of omdat ze het gewoon prettig vinden om bij hun voor-naam aangesproken te worden.

Bron: Alliantie Genderdiversiteit

Zwarte Cross, mi-j te inclusief!

door Alles Komt Goed B.V.

Drag queens die je het gaycafé inlokken, een orkest van 40 verstandelijk beperkten op het Hoofdpodium, een mindervalidenfestivalhotel en een rondvaartboot op wielen met lokale bejaarden aan boord; je maakte het mee op de Zwarte Cross.

En dan kunnen we er weer een jaartje tegenaan.

Dat besef van 'je doet het samen' is, zo realiseren we ons nu we dit schrijven, een belangrijk deel van de Zwarte Cross kern. Echter kreeg die samen-filosofie van ons een V8 motor, werd 'ie ingespoten met anabolen en testosteron, voerden we 'm nog wat op, goten we 'm vol mengsmering, staken we er een lont in en de staken we 'm aan. Met als resultaat geen oudhollandse spelletjes maar motoren die over het podium springen in de Megatent. Of een uitzinnige bejaarde op een crosswagen.

Waar komt het 'inclusieve karakter' van de Zwarte Cross vandaan, vroegen jullie. Wij, op onze beurt, moesten het woord 'inclusie' eerst Google-en.

We moesten daarbij denken aan die anekdote van de twee vissen. De ene vis vraagt: 'Hoe is het water?' waarop de andere vis antwoordt: 'Wat is water?'

Inclusie (dat is dus: het insluiten van achtergestelde groepen) zit in ons én in de Achterhoek. De Zwarte Cross is misschien nog het best te vergelijken met het aloude Achterhoekse dorpsfeest: jong en oud, hoogbegaafd en nog hoger begaafd komen eens per jaar samen op het plein of in het verenigingsgebouw waar een gemoedelijk middagprogramma met oudhollandse spelletjes na zonsondergang ontaardt in een mateloos bacchanaal. Iedereen beseft na zo'n feestdag of -week dat samen gewoonweg vele malen beter is dan alleen.

Of een tongzoen van een dragqueen. En een voormalig interieurverzorgster met overgewicht als spiritueel leidster van het hele zootje. Welkom op de Zwarte Cross! **Tot 14-15-16-17 juli 2022**

**This Is Water: Some Thoughts, Delivered on a Significant Occasion, about Living a Compassionate Life door David F. Wallace.*

Foto: Jurgen Pillen

College van B&W Oost Gelre hijst de vlag voor Paarse Vrijdag 2019

De Regenboogvlag

door Sjany de Graaf en Thessa Banning

De regenboogvlag wordt vandaag de dag vooral gebruikt als het symbool voor de LHBTI+ gemeenschap, maar het regenboogmotief is in meerdere tijdperiodes en in meerdere culturen terug te vinden. De overeenkomst tussen degenen die de regenboog als symbool gebruikten: ze vechten voor hun recht op bestaan, vrede en voortgang. De regenboogvlag is het symbool voor de mening "Ieder mens is evenwaardig en mag er zijn, én mag liefhebben wie zij of hij wil liefhebben".

De Amerikaanse dominee James William van Kirk, heeft in circa 1890 een regenboogwereldvredevlag ontworpen. Van Kirk ergerde zich aan de ruzies en oorlogen tussen mensen, vanwege hun onderlinge verschil-

"Ieder mens is evenwaardig en mag er zijn, én mag liefhebben wie zij of hij wil liefhebben"

len. De kleuren van de regenboog

beelden de diversiteit uit van mensen in hun herkomst, rassen, culturen en religies. Dus symbolisch voor het ideaal van wereldvrede. Ook voor Nelson Mandela was de regenboogvlag het symbool voor gelijkheid in ras, geslacht, afkomst en positie. Hij beschouwde Zuid-Afrika als zo divers als de regenboog.

Sinds eind jaren zeventig is de regenboogvlag ook geadopteerd door de homobeweging. De huidige regenboogvlag werd in 1978 ontworpen door Gilbert Baker uit San Francisco. De homo-emancipatie was rond

die tijd in volle gang. Tot dan werd vaak de roze driehoek als symbool gebruikt voor de homobeweging. Dit verwees naar de roze driehoek die homoseksuelen kregen in nazikampen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Eind jaren zeventig wilde men afstand nemen van dit negatieve symbool en met een positief symbool doorgaan. Sindsdien is de regenboogvlag wereldwijd het symbool geworden waarmee LHBTI+ mensen met trots hun geaardheid vieren.

Inmiddels zijn er ook nieuwere ontwerpen, zoals de Progress Pride-vlag, die meer inclusie en respect tonen aan alle diversiteit in de LHBTI+ gemeenschap.

Dé Achterhoekse Regenboogvlag

Dé Achterhoekse vlag, ontworpen door Paul Heutinck, is sinds 2018 op veel gebouwen, bumpers, mutsen, sokken en in tuinen in de Achterhoek te vinden. De vlag, symbool voor het groen, de weilanden en de weggetjes die door het landschap heen lopen, maakt nu voor velen deel uit van de Achterhoekse identiteit.

Als je het over LHBTI+ mensen hebt denken de meesten al snel aan de stedelijke delen van het Nederland, de Canal Pride op de grachten van Amsterdam en toch ook vaak aan de politiek in Den Haag. Maar in onze Achterhoek zijn ook vele LHBTI+ mensen. We wonen hier, werken hier en hebben hier onze gezellige leventjes met familie en vrienden. Door de Achterhoekse vlag in een ontwerp te combineren met de regenboogvlag wilde ik, Thessa Banning, zichtbaarheid geven aan alle regenboog Achterhoekers onder ons. Met de vlag kun je laten zien dat je trots bent op de Achterhoek, trots op je geaardheid en dat je iedereen dezelfde vrijheid gunt. Want in de Achterhoek mag je zijn wie je bent.

Roze boekentips (12-18 jaar)

door mevrouw Kaal, docent Nederlands op het Gerrit Komrij College

● CONFETTI-REGEN

- **Splinter Chabot**
CONFETTI-REGEN is een verhaal over een jongen genaamd Wobie

die opgroeit in een warme en veilige omgeving. Als in een sprookjeswereld. Eenmaal op school komt hij erachter dat zijn enthousiasme volgens sommigen gekooid moet worden, dat sommige kleren alleen voor meisjes bestemd zijn en dat verliefdheid ingewikkelder is dan een hartje tekenen.

● Dit is best wel een episch liefdesverhaal

- **Kacen Callender**

Nate is gek op films en wil het

liefst scriptschrijver worden. Niet van films met een happy-end, want daar gelooft hij niet meer in. Zeker niet sinds het met Florence mis gegaan is. Zij is verliefd geworden op een meisje en wil niet meer dan beste vrienden zijn. Maar dan komt er opeens een nieuwe jongen op school: Oliver James Hernández.

Oliver was jaren geleden Nates beste vriend, tot er iets gebeurde waar ze allebei niet over willen praten. Heeft Nate gevoelens voor Oliver? Durft hij achter zijn eigen 'happily ever after' aan te gaan?

● De dagen van de bluegrassliefde

- **Edward van de Vendel**

Tycho Zeling is achttien en heeft net eindexamen gedaan. Hij vertrekt naar Amerika, waar hij mee gaat helpen in een internationaal kinderkamp. Op Schiphol komt hij de Noorse Oliver Kjelsberg tegen: een achttienjarige voetballer die op weg is naar hetzelfde kamp. De jongens sluiten onmiddellijk vriendschap. Maar dat de hete bluegrasszomer zo levensveranderend wordt, vermoeden ze niet.

● Storm

- **Miriam Bruijstens**

Een vrolijk maar veelomvattend verhaal

over de 12-jarige surfgongen Storm die opeens stapelverliefd wordt op een nieuwe klasgenoot. Een boek voor

jongens en voor meiden – maar geen meisjesboek.

● Het jongens uur

- **Andreas Burnier**

De joodse Simone worstelt met haar genderidentiteit, met op

de achtergrond de Tweede Wereldoorlog, waarin ze overleeft door op 16 adressen onder te duiken. Terwijl ze ondertussen steeds probeert om los te komen van haar meisjeslichaam en de bijbehorende rol.

● Warmwatervrees

- **Kirsten Kamphuis**

Warmwatervrees gaat over een meisje dat haar plaats probeert te vinden op haar nieuwe middelbare school. Ze is anders dan de andere schoolieren en worstelt met haar verliefdheid op het populairste meisje van de school.

● Meisje van Mars

- **Anna Woltz**

Het boek vertelt over de moeilijke jeugd van Evy, geboren als Evert in het lichaam van een jongen. Al vanaf haar derde levensjaar weet Evy dat

ze een meisje is, iets dat haar omgeving niet lijkt te begrijpen. Haar ouders snappen het niet en op school wordt ze gepest. Alleen als Evy zich als meisje verkleedt, voelt ze zich gelukkig. Ze wil er natuurlijk alles aan doen om ervoor te zorgen dat dat gevoel blijft.

● Ogen open!

– Ronald de Waal

Edwin wordt aan het begin van zijn middelbare schoolperiode in Rotterdam gepest. Hij ontdekt dat hij op jongens valt en dat houdt hij liever geheim. Zijn oma steunt hem in zijn zoektocht naar een vriend. Vele soorten ogen weerspiegelen zijn zoektocht.

● Golden Boy

– Abigail
Tarttlin

De titel van het boek omschrijft precies wat de zestienjarige

Max Walker voor de buitenwereld is: een 'golden boy'. Hij is knap, atletisch en slim. Niet voor niets worden alle meisjes verliefd op hem en is hij de populairste jongen van de school. Iedereen denkt dat Max het perfecte leven leidt,

maar dat is niet zo. Hij houdt iets angstvallig geheim voor de buitenwereld: dat hij interseks is, geboren met zowel mannelijke als vrouwelijke chromosomen.

● Blijf van me af!

– Mohamed Sahli

Als Ali met zijn vrienden wil stoeien, wordt hij door hen uitgescholden voor 'homo'. Ze weten niet dat Ali inderdaad op jongens valt. Om te bewijzen dat hij geen homo is, moet Ali van zijn vrienden met Fatima zoenen. Maar dan krijgt hij het aan de stok met Fatima's broer...

Oleg kon niet langer in Rusland blijven

Het grootste deel van zijn leven was Oleg Polyakov, afkomstig uit Rusland, op de vlucht. „In Rusland is een wet aangenomen die ‘propaganda voor homoseksualiteit’ verbiedt”, vertelt Oleg. „Een gevolg was dat homoseksuelen zoals ik zomaar gearresteerd en in de gevangenis geplaatst konden worden.” Die wet voedde ook de homohaat en Oleg werd fysiek aangevallen. Hij leefde in constante angst. In Winterswijk startte zijn nieuwe leven.

Oleg kon in Rusland niet vrij leven. Hij vertrok daarom naar Engeland en later naar de Filipijnen en China, waar hij als docent werkte. „In de Filipijnen ontmoette ik mijn vriend,” vertelt Oleg. „Helaas kon ik niet terug omdat

mijn visum verlopen was en ik vanwege Covid geen nieuw kreeg. Ik moest wel terug naar Rusland.”

Gezegend

Terug in Rusland voelde Oleg zich onveilig. „Vooral ook omdat mijn familie vanwege mijn geaardheid zo bedreigd werd dat ze moesten verhuizen,” vertelt hij. Hij besloot asiel aan te vragen in Nederland en kwam terecht in het AZC in Winterswijk. „Winterswijk is mijn tweede geboortestad,” vertelt hij. „Ik voelde me daar heel vrij en veilig.” Inmiddels is Oleg statushouder en bouwt aan een nieuw leven met zijn vriend in Amsterdam. „Ik voel me gezegend”, vertelt hij.

Wat ik voel als iemand mij aanspreekt als vrouw

Elke keer als iemand mij zij noemt draait mijn maag en voelt mijn huid dik, alsof iemand een alarmknop heeft ingedrukt in mijn hoofd. En bij elke haar dat mijn kant op wordt gegooid, keer ik mij om. Ik ben niet verdwaald of verward, ik heb nooit de goede kaart voor me gehad. Ik ben niet gevangen in een lichaam dat ik haat. Alleen verstrikt in woorden die niet bij mij passen. Er is nooit een gevecht geweest met mezelf dat zei dat ik moest veranderen. Voor de eerste keer opende ik de deur om eindelijk mezelf te kunnen zijn. Ik dacht nooit dat ik dezelfde taal sprak totdat iemand mij aansprak met hun. Vertel me dat ik het fout heb, dat ik gebroken ben, dat ik mezelf zo erg moet haten om te zijn zoals ik ben. En ik vertel jou, dat ik nooit heb geweten hoe het was om te vliegen totdat ik mezelf liet in ademen.

Hoe je kunt zorgen dat je genderneutraal spreekt naar je klas toe

Als je de les begint zeg dan niet 'goedemorgen jongens en meiden', maar 'hallo allemaal' of 'hallo iedereen'. Als u de klas wilt splitsen om aan een opdracht te werken, doe dan alstublieft niet jongens tegen de meiden. Dit zorgt ervoor dat een persoon die bij geen van beide kanten hoort moet kiezen en toch in een hokje geplaatst moet worden. Je zou dan de klas gewoon in tweeën kunnen splitsen en iedereen door elkaar zetten. Probeer zoveel mogelijk gender neutrale voornaamwoorden te gebruiken tegenover je leerlingen en laat ze weten dat als ze daarmee aangesproken willen worden ze dat altijd tegen u kunnen zeggen.

Onthoud

Niemand maar ook niemand hoeft dit in een keer goed te doen, dat snapt die persoon zelf ook wel. Maar zolang je het maar probeert ben ik al trots op u. Het kost gewoon tijd om het te leren. En u helpt de leerlingen hier enorm mee. En als u merkt dat een collega een fout maakt, probeer diegene te verbeteren.

Hoe je gender neutrale voornaamwoorden gebruikt

Gender neutrale voornaamwoorden komen eigenlijk vanuit het Engels. In het Engels zeggen ze 'they/them/theirs'. Bijvoorbeeld: they're reading a book. That book belongs to them. That is their book. In het Nederlands is dit iets lastiger, maar zoals u weet oefening baart kunst. In het Nederlands gebruikt men, die/hun/hen.

Tien Taaltips voor uw organisatie

► **1.** Gebruik zoveel mogelijk taal die de binaire genderindeling (m/v) niet herhaalt en versterkt. Als je spreekt over mannen en vrouwen of dames en heren sluit je mensen die niet in die categorieën passen, buiten. Ga voor het meest inclusieve alternatief, zoals de NS bijvoorbeeld doet met ‘beste reizigers’.

► **2.** Gebruik geen paraplutermen als het specifiek kan. Op het moment dat je homo-emancipatie schrijft of zegt, terwijl je LHBTI+-emancipatie bedoelt, heeft dat een uitsluitend effect.

► **3.** Luister naar de mensen die je beschrijft en om wie het gaat. Mensen weten immers zelf hoe zij zich identificeren, hoe zij willen worden aangesproken en welke woorden zij ongepast of naar vinden.

► **4.** Zie en erken belangenorganisaties als taal-kompas. De affiniteit, expertise en sensitiviteit over ‘regenboogtaal’ zit met name bij lokale en landelijke belangenorganisaties en anderen die zich actief inzetten voor LHBTI+-emancipatie.

► **5.** Maak van de doelgroep geen homogeen geheel; meningsverschillen bestaan overal. Ook binnen belangenverenigingen en -organisaties, en onder activisten bestaan verschillen in opvatting over wat het goede is – zo zijn er trans personen die niet vinden dat zij bij de L, de H, en de B ‘horen’, en anderen die dat juist weer vanzelfsprekend vinden.

► **6.** Wees je bewust van het feit dat taal continu aan verandering onderhevig is, en stel je open voor die verandering. Verschuil je niet achter het groene boekje of de Van Dale, maar stel je open

op voor taal die misschien nog niet bestaat. Op die manier is elk nieuw woord of elke nieuwe grammaticale regel ook ontstaan.

► **7.** Realiseer je dat taal in- en uitsluitende effecten kan hebben. Als je spreekt over mannen en vrouwen of dames en heren, sluit je mensen die niet in die categorieën passen, buiten. Ga voor het meest inclusieve alternatief, bijvoorbeeld ‘inwoners’, ‘Arnhemmers’, ‘stadsgenoten’.

► **8.** Bedenk dat taal niet alleen dingen beschrijft, maar ook vormgeeft. Taal is normatief en normerend. ‘De wereld is nu eenmaal zoals die is, en taal is slechts een middel om die wereld te beschrijven’. Deze misvatting houdt veel stereotypen, ongelijkheden en discriminatie in stand. Door slim met taal om te gaan kun je juist ook positieve normen uitdragen en die daadwerkelijk versterken.

► **9.** Probeer in taaluitingen zo min mogelijk aannames naar voren te laten komen. Neem niet aan dat je publiek cisgender en hetero is, maar ga uit van alle opties. Gebruik dus bijvoorbeeld het woord partner in plaats van man, vrouw, vriend of vriendin.

► **10.** Kies voor positief wanneer dat kan. Onderzoek over sociale normen en hun invloed laat zien dat negatieve termen meestal niet werken om positieve sociale verandering teweeg te brengen. Zeg dus niet dat we de samenleving moeten veranderen omdat het zo slecht gesteld is met de veiligheid van LHBTI+-personen, maar benadruk dat het vanzelfsprekend moet zijn dat iedereen mag zijn wie die is en dat er soms extra inzet nodig is om dat te bereiken. [Bron: MoVisie](#)

LHBTI+ serie- en filmtips!

door Cas Maarse De lange avonden komen er weer aan. Wat is er fijner dan lekker met de gekleurde regenboog M&M's op de bank. Kijkend naar het beste LHBTI+ aanbod op de onlinestreamingsdiensten. Wij geven je de leukste tips voor een avondje LHBTI+ binge-watchen.

► **Anne+** De lesbische twintiger Anne gaat op zichzelf wonen in Amsterdam.

Tijdens het eerste weekend in haar nieuwe woning blikt ze terug op haar turbulente liefdesleven tijdens haar studententijd en denkt ze na over hoe diverse meisjes en relaties haar hebben gevormd tot de persoon die ze nu is. De focus per aflevering ligt altijd op Anne 'plus' iemand uit haar leven.

► **Sex education** Hoofdperson is Otis die samen met een vriendin van school Maeve seksadvies gaat geven op de middelbare school. Otis' moeder is sekstherapeut en dus is hij de perfecte leerling om deze zware taak op zich te nemen toch? De serie werd veel geprezen doordat het de ongemakken laat zien van seks, in plaats van altijd dat perfecte en mooie wat in de meeste series en films gebeurt.

► **Elite** Drie studenten uit het werkersmilieu, krijgen een beurs om naar een elitaire school te gaan nadat hun school ingestort is door een constructiefout. De nieuwe school is de meest exclusieve

privéschool in Spanje. De rijke kinderen die daar studeren zien hen niet graag komen. De serie heeft een hoog LHBTI+ gehalte en het is alleen al het kijken waard door de ongelofelijke knappe cast die erin speelt.

► **Orphan black** Niets leuker dan een serie waar je vanaf de eerste aflevering helemaal in zit. Met een grimmige zelfmoordscène weet de serie Orphan Black dat bereiken, waarna je vijf seizoenen lang meegezogen wordt in de bizarre verhaallijn rondom Sarah Manning. Een leuke spoiler: de broer van Sarah komt regelmatig in een jockstrap voorbij.

► **Young Royals** De Zweedse prins Wilhelm zit op een doodgewone school, maar na het zoveelste nachtelijke akkefietje is het koningspaar het zat. De chique kostschool Hillerska moet de jonge belhamel in het gareel brengen. Alleen heeft Wilhelm meer aandacht voor de zijn studiegenoot Simon.

► **Love Victor** We ontmoeten Victor als hij net met zijn gezin naar Atlanta is verhuisd. Bij aankomst wordt hij meteen begroet door buurjongen Felix, en ze raken bevriend. Victor

twijfelt aan zijn seksualiteit. Hij vindt schoolgenootje Benji wel erg aantrekkelijk.

► **Pose** 'Pose' is een Amerikaanse televisieserie over de ballroomgemeenschap van New York in

de jaren 80. Het New York van de jaren 80 was niet de beste plek om openlijk LHBTI+ te zijn. De aidsepidemie was in volle opgang. Velen werden na hun coming-out verstoten door hun familie. Daarom verzamelde de LHBTI+ gemeenschap zich in houses.

► **Orange is the new black** Piper Chapman's wilde verleden komt haar achterna, wat resulteert in haar arrestatie en verblijf in een federale gevangenis. Hier komt ze onverwachte conflicten en vrienden tegen in een groep van excentrieke medegevangenen. Praktisch ieder personage dat voorkomt in deze serie heeft een relatie met hetzelfde geslacht. Met uitzondering van de bewakers. Er komt ook een transgender voor in de serie wat het verhaal nog inclusiever maakt.

TIPS - FILMS

► **Moonlight**

Jaren 80, Miami. Een Afro-Amerikaanse man die

zich in de turbulente stad Miami probeert staande te houden. Hij wordt gepest op school en thuis is het leven hard voor hem. Hij probeert zichzelf te ontdekken en liefde te vinden ondanks zijn worstelingen met zijn achtergrond en seksualiteit. Moonlight is winnaar van 3 Oscars, waaronder beste film.

► **The half of it** De verlegen student Ellie wordt ingehuurd door lieve maar onuitgesproken sporter Paul, die hulp nodig heeft bij het winnen van een populair meisje. Maar hun nieuwe en onwaarschijnlijke vriendschap wordt gecompliceerd wanneer Ellie ontdekt dat ze gevoelens heeft voor hetzelfde meisje.

► **A secret love**

In deze documentaire leer je Terry Donahue en Pat Henschel kennen. Ze zijn al verliefd en onafscheidelijk sinds 1947, maar iedereen om hen heen - vrienden, familie, collega's - dacht altijd dat ze 'gewoon' vriendinnen waren. De twee vrouwen hielden hun relatie tientallen jaren geheim.

► **Love Simon**

De zeventienjarige Simon heeft het allemaal. Een leuke groep vrienden, een knappe vriendin, maar niemand weet dat hij homo-seksueel is. Hij bouwt een online relatie op met 'Blue', een anonieme klasgenoot. Beide kwesties zetten zijn leven totaal op zijn kop!

► **Call me by your name**

Het is de zomer van 1983. De 24-jarige Amerikaanse onderzoeksassistent Oliver komt naar Noord-Italië om professor Perlman bij te staan. En maakt grote indruk op diens zeventienjarige zoon Elio die tot zijn eigen schrik en verbazing verliefd wordt op Oliver. Met prijzen overladen verfilming van André Acimans.

► **Ammonite**

Mary Anning is een alom gerespecteerde paleontoloog. Op een dag krijg Mary ongevraagd bezoek van een haar onbekende collega die haar vraagt of zijn echtgenote Charlotte, die last heeft van 'melancholie', haar zou mogen vergezellen tijdens haar zoektochten. Het contact tussen de twee zwijgzame vrouwen verloopt moeizaam, totdat Charlotte ernstig ziek wordt.

► **Genderbende**

Het verhaal van vijf jonge mensen die zich geen

man en geen vrouw voelen, maar iets daartussenin. Dagelijks geconfronteerd met het 'anders' zijn, laten ze anderen nadenken over gender en blijven ze trots op de persoon die ze zijn.

Regenboogcorso, diversiteit en inclusie als thema voor een bloemenwagen

door Michiel Wopereis

In de gemeentes Oost Gelre en Winterswijk is het bloemencorso voor velen het hoogtepunt van het jaar. De corsokoorts in beide gemeentes neemt vooral in de maanden augustus en september toe. Persoonlijk ken ik die koorts maar al te goed. In 2018 bedacht ik 'Paradijsvogels' voor Groep Rensing in Lichtenvoorde, een corsowagen met een regenboogthema. In 2020 maakte corsogroep Vedut Nogal het kunstwerk 'Protest'. Benieuwd naar de verhalen achter deze keuzes sprak ik met beide corsogroepen.

"Het mag best wel een beetje schuren", vertelt Martin Marneth. Hij is voorzitter bij corsogroep Vedut Nogal in Lichtenvoorde. Een corsogroep die normaliter graag 'luchtige' bloemenwagens wil maken voor de kunst en ter vermaak. Maar voor 2020 kozen ze voor een ontwerp van Jesse Beerten met de naam 'Protest'. Een corsokunstwerk met allerlei protestborden met de thema's diversiteit

"Het gonsde in Lichtenvoorde over de 'homowagen' van Groep Rensing"

en inclusie. Het werk maakte nogal wat tongen los binnen en buiten de corsogroep.

Zo verging het ook Groep Rensing in 2018 met mijn ontwerp 'Paradijsvogels', een abstract ontwerp met zes vogelkoppen die transformeerden tot zes podia waarop dragqueens stonden te dan-

Foto: Bas Wekking

sen. Als er een prijs zou zijn voor het meest besproken ontwerp dat jaar, dan had Groep Rensing die prijs gewonnen.

“Het gonsde in Lichtenvoorde over de ‘homowagen’ van Groep Rensing” Maar waarom kozen de corsogroepen voor deze thema’s? En hoe gingen ze om met de losse tongen? “Voor het voortbestaan van ons corso is het belangrijk de jeugd te betrekken en hen kansen te geven. Dat doen wij door thema’s te kiezen uit de actualiteit en uit de beleavingswereld van jongeren”, aldus Martin Marneth. “Het nieuws werd gedomineerd door de Black Lives Matter beweging en de diverse protesten in Amerika en ons land. Daarnaast maak ik zelf deel uit van de LHBTI+ community, daar heb ik mijn inspiratie vandaan gehaald”, legt ontwerper Jesse Beerten uit. “Tijdens het bouwseizoen sputteren sommige bouwers een beetje over de onderwerpen van het ontwerp, maar dat leverde mooie gesprekken op en zo ontstond er meer gelijkheid en bewust-

wording”, aldus Martin en Jesse. “Ga met elkaar in gesprek, wees open en spreek elkaar aan als er iets vervelends gezegd wordt!” geven de mannen als tip mee.

Bij Groep Rensing in 2018 ging het eigenlijk net zo. In de bouwtent heb ik vele gesprekken gevoerd met bouwers. Er waren veel vragen over mijn geaardheid en de kunstvorm drag. Zo ontstond er meer bewustwording en begrip. Thijs Rensing, voorzitter van de corsogroep beaamt: "Bij Groep Rensing doen we graag iets controversieels, dat was voor ons Paradijsvogels. Het was tof om de twee verschillende werelden 'corso' en 'drag' aan elkaar te verbinden en zo heel wat tongen los te maken. Dat is gelukt!"

Ik vind het tof dat de corsogroepen het aangedurfd hebben deze ontwerpen te bouwen. En natuurlijk geweldig wat het opgeleverd heeft: meer openheid en bewustwording, een stap in de goede richting!

"Alleenstaande homoseksuelen 50+'ers vaak eenzaam"

Lou Ritzen is ambassadeur voor de stichting Roze 50+, een samenwerkingsverband van COC en ANBO. De stichting wil de sociale acceptatie en de leefsituatie van lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en interseks 50-plussers (LHBTI+) verbeteren. In Lou's woorden: „Ervoor zorgen dat roze ouderen kunnen zijn wie ze zijn, zonder schaamte of angst te voelen."

Uit onderzoek van het SCP (Sociaal Cultureel Planbureau) blijkt dat vooral alleenstaande homoseksuele ouderen niet uit de kast willen of durven komen: „Het gevolg is dat alleenstaande roze ouderen vaak eenzaam zijn. Met de stichting 50+ proberen we een netwerk te bieden om uit dat isolement

te komen. We willen voor een veilige leef-omgeving zorgen waarin ze zichzelf kunnen zijn en geaccepteerd worden. Dat doen we vooral door positieve beïnvloeding van de omgeving. Als ambassadeur praat ik dan bijvoorbeeld met gemeenten, politieke partijen en zorginstellingen. Ook organiseren we bijeenkomsten voor roze ouderen."

Onwetendheid

Het zou er in een tolerante samenleving niet toe moeten doen welke voorkeur je hebt. Ik denk dat dat ook veel met onwetendheid te maken heeft. Daar wil ik als ambassadeur van de stichting 50+ wat aan doen."

[foto: Janus van der Eijnden](#)

Op weg naar de Regenbooggemeente: 20 jaar 'homohuwelijk'

door Michiel Wopereis

Winterswijk/Lieveelde - Op 1 april 2001 schreef Nederland geschiedenis door als eerste land ter wereld het 'homohuwelijk' te legaliseren. Na een lange strijd voor de openstelling van het huwelijk voor partners van hetzelfde geslacht, gaven op 1 april 2001 de eerste koppels elkaar het ja-woord. Kort daarna op 22 mei 2001 trouwde het eerste koppel in gemeente Winterswijk. De dames Tunnissen en Koens waren de eerste in hun gemeente.

In september 2019, ruim 19 jaar na de legalisering, ben ikzelf met mijn man getrouwd. Nieuwsgierig naar de overeenkomsten en verschillen tussen onze huwelijken zocht ik de dames op in hun appartement aan de rand van Winterswijk.

Stiekem versus verre van geheim

"Na al die jaren kunnen we nog steeds heel goed met elkaar", lacht mevrouw Tunnissen (86 jaar). Beide dames zijn ruim in de tachtig jaar en herinneren hun huwelijk in 2001 nog goed. "We deden het stiekem, in het geheim' bekend mevrouw Koens (82 jaar). Slechts enkele mensen wisten er van."

Michiel: "Het huwelijk van mij en mijn man in 2019 was daarentegen verre van geheim. Familie, vrienden en kennissen wisten al ver van te voren van onze plannen, en we hebben het dan ook groots aangepakt."

Waarom trouwen?

De dames leerden elkaar kennen in de jaren '80 via bemiddeling en het was liefde op het eerste gezicht. Al snel gingen ze samenwonen en werd er eigenlijk nooit over een huwelijk gesproken, totdat het legaal werd in Nederland. Ze vonden dat ze gebruik moesten maken van het recht en besloten te trouwen. "Zo is de hele boel ook goed geregeld voor later."

Michiel: "Mijn man en ik leerden elkaar kennen via internet. En eigenlijk om diezelfde redenen zijn mijn man en ik ook getrouwd. Ook wilden we graag onze liefde voor elkaar vieren samen met onze dierbaren."

Trouwring en aannemen van elkaars naam

De ceremonie voor de dames op 22 mei 2001 was speciaal en officieel. Ze dragen allebei een trouwring en een ketting. "Die ketting hebben we elkaar

al ver vóór ons huwelijk aan elkaar gegeven, tijdens een heel romantisch moment in een bootje, op een meertje in Zuid Frankrijk. 's Nachts! Toen hebben we elkaar eigenlijk al trouw beloofd", vertelt een zichtbaar ontroerde mevrouw Koens.

Michiel: "Mijn man en ik dragen geen ringen, wij hebben elkaars naam aangenomen als teken van verbintenis."

Acceptatie is heel belangrijk

Vervelende reacties of andere negatieve ervaringen hebben de dames in hun leven gelukkig nooit meegemaakt. Hun familie en omgeving accepteerden de dames precies zoals ze zijn. "Als je geaccepteerd wilt worden is het belangrijk om je te mengen in de gemeenschap waar je woont, en gewoon te praten over wie je bent, mensen mochten mij

altijd vragen stellen", aldus mevrouw Koens.

Michiel: "Daar sluiten wij ons helemaal bij aan! Mijn man en ik zijn out en proud en praten makkelijk over onze relatie en huwelijk, juist leuk om daar met geïnteresseerden over te praten. Ook ben ik dragqueen, dat roept vaak veel vragen op bij mensen die ik graag beantwoord. Hoe 'normaler' wij over alles praten en doen, hoe makkelijker mensen dat accepteren."

De zichtbaarheidsacties van de klankbordgroep Regenbooggemeente juichen de dames toe. "Normalisatie is belangrijk", voegt mevrouw Tunnissen toe. "Door meer zichtbaarheid en voorlichting wordt de acceptatie van LHBTI+ -ers vergroot en als 'normaal' gezien. Het laten zien en vieren van diversiteit zodat iedereen zich welkom voelt in onze gemeentes. Daar zetten wij ons graag voor in!"

Dankzij Hedwig Meijer hangt in alle lokalen van basisschool St. Willibrordus de regenboogvlag

Hedwig Meijer, getrouwd, moeder van drie kinderen en juf van groep 3/4 van basisschool St. Willibrordus in Groenlo vindt het belangrijk dat iedereen zichzelf kan zijn. „Ik zeg altijd tegen mijn leerlingen dat iedereen zichzelf moet zijn, dat iedereen verschillend is en dat dat maar goed is ook, omdat anders de wereld heel saai zou zijn. Ik vind het geweldig als een jongen in de klas tegen mij en zijn klasgenoten durft te zeggen dat hij liever een meisje zou zijn.”

Op school probeert Hedwig op een luchtige, speelse manier aandacht te vragen voor inclusiviteit en 'zijn zoals je wilt zijn'. Dat doet ze in de les, maar bijvoorbeeld ook tijdens

de Gouden weken, waarin gewerkt wordt aan groepsvorming in de klas. Op Coming Out Day en Paarse Vrijdag loopt ze met regenboogboa, regenboogsokken en met een regenboogparaplu op het schoolplein. 'Is het weer zo'n dag?', vragen de kinderen dan?', lacht ze.

Regenbooggemeente

Hedwig is lid van de projectgroep die er naar streeft Oost Gelre en Winterswijk regenbooggemeente te maken. „Daar tref ik zulke mooie mensen,” zegt ze enthousiast. „Ik krijg daar veel energie en ideeën om ook buiten school te werken aan acceptatie van LHBTI+’ers!”

Prentenboeken met een roze randje

door Hedwig Meijer, basisschooljuf

De 'prentenboeken met een roze randje' bestaan eigenlijk uit twee soorten. Er zijn boeken waarin kinderen twee vaders of twee moeders hebben. Andere boeken gaan over het thema dat iedereen anders en uniek is.

Toch moederdag voor Tommy

Ook met twee vaders 2017

Vlak voordat het Moederdag is, mag Tommy voor het eerst naar school. Blijkbaar weet de juf nog niet dat Tommy twee vaders heeft. Want iedereen maakt die ochtend een glitterwerkje voor mama. Een vrolijk prentenboekje, met uiteraard een happy end.

Lance & Lot zoeken zich rot

Vrolijk boek over adoptie door twee vaders 2016

Prentenboek over twee ridders die voor een kindje zouden willen zorgen. Maar waar vind je een baby? Boek met lesbrieff en kleurplaat, van de makers van Koning & Koning.

Twee mama's

2013

Een antwoord op de vraag: "Hoe kan dat nou, twee mama's?" Een zakje zaad. Zo kan dat.

Lou, de boekjes

Lou viert carnaval, gaat naar school, het bos en het ziekenhuis 2019

Over Lou zijn inmiddels vier prentenboekjes verschenen. Tekeningen over de kleine avonturen van Lou, die opgroeit in een wereld vol diversiteit. De boekjes zijn 'los' te gebruiken of met lesmaterialen.

Goos

Blauw van binnen - oranje van buiten 2016

Prentenboek dat met een fantasieverhaal aan jonge kinderen uitlegt wat genderdysforie is: een jongetje dat zich een meisje voelt of andersom. Sleutelgansje Goos heeft een blauw hartje maar kreeg per ongeluk een oranje velletje.

Koning & Koning

Over een prins die ging trouwen met... 2020

Koning & Koning is een hedendaagse klassieker. Bij het boek hoort een website met lesmateriaal, kleurplaten en nog veel meer. De makers geven bovendien gastlessen.

Belangrijke Regenboog informatie

● Sociale teams

Heb je vragen, loop je ergens tegen aan of maak je je zorgen en wil je daarover in gesprek? Dan kun je altijd bij het lokale Sociaal Team terecht!

Oost Gelre: sociaalteam@oostgelre.nl
of 0544-393616

Winterswijk: depost@winterswijk.nl
of 0543-543960

● COC Twente Achterhoek

COC Twente en de Achterhoek is een onderdeel van de lan-

delijke belangenorganisatie COC en zet zich in om homoseksualiteit en genderidentiteit bespreekbaar te maken. Hun doel is om bij te dragen aan de emancipatie van LHBTI+ (lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender) personen in Twente en de Achterhoek. Hierbij werken ze samen met diverse organisaties in de regio.

Wil je meer weten over ondersteuning, jongeren en onderwijs of activiteiten?

Kijk dan op hun website:

www.cocwenteachterhoek.nl

of de algemene site: www.coc.nl

● Goed Geaard

Goed Geaard is een lokaal initiatief en is begonnen met

een facebook pagina waar mensen hun coming out verhalen delen. Ze komen op voor geaardheid in de Achterhoek en staan voor normalisatie van diversiteit ten opzichte van zowel seksuele oriëntatie als gender identiteit.

Ook organiseren ze laagdrempelige activiteiten voor iedereen die "goed geaard" is. www.goedgeaard.nl

● Stichting Roze50+

De Stichting Roze 50+ van ANBO en COC Nederland, wil de leefsituatie en het welzijn van lesbische,

homoseksuele, biseksuele, transgender en intersekse 50-plussers (LHBTI+) verbeteren door bundeling van kennis en ervaring en belangenbehartiging.

Roze 50+ activeert, stimuleert en faciliteert mensen uit de achterban om contacten te leggen en het gesprek met de omgeving aan te gaan. Dit omdat emancipatie een proces is dat door de achterban zelf gedragen moet worden.

Meer informatie vind je op de website: www.roze50plus.nl

● GSA – onderwijs

De GSA (Gender and Sexuality Alliance) is een groep scholieren

die vindt dat iedereen op hun school de vrijheid heeft te kunnen zijn wie ze zijn, zonder zich daarvoor te hoeven schamen of verantwoorden. Iedere school kan een GSA starten. GSA's in Nederland krijgen steun van het COC. Zij steunen de GSA's met gratis actiemateriaal, lokale ondersteuning door GSA-coördinatoren, regionale en landelijke GSA-dagen en landelijke campagnes zoals Paarse Vrijdag of de International Day of Silence.

Hoe organiseer je als leerling een GSA, informatie voor docenten, materiaal en kennis, dit alles vind je op de website: www.gsanetwerk.nl

● De Kringen

De Kringen is een landelijke organisatie die maar één doel heeft: zoveel mogelijk

mensen met elkaar in contact brengen. Laagdrempelig en respectvol. Het is de plek voor het uitbreiden van je sociale netwerk en misschien maak je zelfs vrienden voor het leven.

Meer weten over waar er kringen zijn en hoe je kan aansluiten?

Ga naar: www.dekringen.nl

● John Blankenstein Foundation

De JBF wil graag een veilige plek bieden aan (prof) sporters die behoefte hebben aan een

vertrouwelijk gesprek over hun geaardheid, uitsluiting of andere situaties gerelateerd aan diversiteit en inclusie.

Zij zijn onafhankelijk en hebben binnen hun team veel kennis en ervaring in huis op het gebied van LHBTI+, diversiteit en inclusie binnen de (top)sport.

www.johnblankensteinfoundation.nl

● Movisie

Hoe maak je de maatschappij, jouw bedrijf, instelling, organisatie inclusiever voor lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen? Het thema LHBTI+-emancipatie gaat in op vraagstukken en praktijkvoorbeelden die bijdragen aan het inclusiever maken van de samenleving voor LHBTI+'s.

Movisie is het landelijke kennis instituut en samen met de praktijk en het beleid ontwikkelen zij bruikbare kennis voor overheid en professionals.

www.movisie.nl/lhbt-emancipatie

● Roze in Blauw (politie)

Roze in Blauw is het landelijk netwerk van de politie. Lesbische vrouwen, homo-seksuele mannen, biseksuelen, transgender- en interseksuele personen (LHBTI+) die te maken krijgen met discriminatie, bedreiging, mishandeling of andere strafbare zaken gerelateerd aan hun seksuele oriëntatie of genderidentiteit kunnen daar melding doen.

Wil je iemand van Roze in Blauw spreken? Bel dan met 088-1691234.

Mailen kan ook via

rozeinblauw@politie.nl

Je kunt uiteraard ook altijd terecht via de algemene politiekkanalen en bureaus. Let op: bel bij spoed altijd 112!
www.politie.nl

● Lokaal jongerenwerk

In zowel Oost Gelre als in Winterswijk is er lokaal jongerenwerk. In Oost Gelre is dat Mazel en in Winterswijk is dat SPOT jongerenwerk.

Heb je vragen, zit je ergens mee, heb je een wild idee of maak je, je zorgen? Neem dan contact op met de lokale jongerenwerkers. Hun gegevens vind je op de site! www.alsjemazzelhebt.nl
www.spotjongerenwerk.nl

● Hulpverlening bij homo-/biseksualiteit in man-vrouw relaties

Orpheus Nederland is er voor iedereen die te maken krijgt met homo-, lesbische of biseksuele gevoelens bij zichzelf of bij de partner binnen of na een heterorelatie. Zij bieden hulp voor zowel de hetero-partner als de ander.
www.orpheusnederland.nl

Themadagen (wapperdagen)

Op allerlei speciale dagen wordt landelijk en internationaal aandacht aan LHBTI+ besteed. Haak hierbij aan door dan de regenboogvlag uit te hangen of een evenement te organiseren! De belangrijkste dagen zijn:

► **17 mei:** de International Day Against Homophobia, Transphobia and Biphobia (IDAHOT), waarvoor internationaal veel aandacht bestaat

► **De derde zaterdag van juni:** Roze Zaterdag, ieder jaar in een andere stad in Nederland

► **4 juli:** de internationale Non-Binary People's Day

► **Begin augustus:** Pride Amsterdam met de Canal Parade

► **23 september:** Bi Visibility Day

► **11 oktober:** Internationale Coming Out Day

► **De tweede vrijdag van december:** Paarse Vrijdag, scholieren en sympathisanten dragen paarse kleding uit solidariteit met LHBTI+-jongeren

► **23 november:** Transgender Gedenkdag: stille tocht ter herdenking van de in het afgelopen jaar vermoorde transgender personen wereldwijd.

Natuurlijk kun je ook het hele jaar de regenboogvlag laten wapperen!

advertentie

Achterhoekse regenboogvlag

Op vertoon van deze advertentie

Van € 25,- voor € 20,-

BIJ Peter

print & drukwerk
geschenken & souvenirs

Torenstraat 1-03 - Winterswijk

Een initiatief van en samenwerking tussen de
gemeenten Oost Gelre en Winterswijk.

trots!
IN DE
Achterhoek